

Studiedag

Donderdag 26 maart 2009

Zorgtrajecten van druggebruikers uit etnisch-culturele minderheden

Een aantal bevolkingsgroepen in ons land bevindt zich in een precare maatschappelijke en gezondheidssituatie. Hun situatie vertoont vaak een combinatie van de volgende kenmerken: dakloos, jeugdige risicovolle levensstijl, gestigmatiseerd deviant gedrag, lage sociaal economische status, sociale uitsluiting, illegale status, hoge mobiliteit, behorend tot een etnisch-culturele minderheid. Deze groepen lopen, omwille van hun ervaringen en hun situatie, veelal een verhoogd risico op problemen verbonden aan alcohol- en druggebruik.

Deze groepen hebben dan ook nood aan opvang en begeleiding die tegemoet komen aan hun complexe hulpvragen. De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (VVVL) is begaan met deze problematiek, en meer bepaald met deze van personen van etnisch-culturele minderheden.

In 2007 heeft zij in het kader van het onderzoeksprogramma van Federaal Wetenschapsbeleid, ter ondersteuning van de federale beleidsnota drugs, een onderzoeksprioriteit ingediend betreffende de zorgtrajecten van deze doelgroep. Dit onderzoek vergelijkt de zorgtrajecten van autochtone en allochtone alcohol- en druggebruikers, gaat na welke factoren de zorgtrajecten van deze doelgroepen beïnvloeden en formuleert concrete aanbevelingen om deze trajecten te verbeteren.

Dit onderzoek, gefinancierd door de Minister van Wetenschapsbeleid, werd uitgevoerd door de Universiteit Gent en de Facultés Universitaires Saint-Louis (FUSL) en werd afgerond in september 2008.

Het is belangrijk dat de resultaten van de studie zo ruim mogelijk verspreid worden. Ook een terugkoppeling van de resultaten naar de praktijk is voor de FOD VVVL cruciaal om efficiënte actie te kunnen ondernemen.

Om deze reden organiseert de FOD VVVL een studiedag rond deze thematiek, in samenwerking met Federaal Wetenschapsbeleid. Hierbij richten wij ons vooral naar beleidsmakers en personen die rechtstreeks in contact staan met deze doelgroep.

De studiedag bestaat uit een plenair gedeelte en drie workshops.

In het plenaire gedeelte zal de problematiek globaal geïnventariseerd en geanalyseerd worden. Dit zal gebeuren aan de hand van de betreffende studie, aangevuld met enkele buitenlandse bevindingen en een paneldiscussie. Rekening houdend met de uitzonderlijke kenmerken van de doelgroep, onder meer op juridisch vlak, wijdt een eerste werkgroep zich vervolgens aan de problematiek van personen met een precare verblijfsstatus. "Staat een organisatie open voor alle etnisch-culturele origines of is een specifiek aanbod nodig voor de doelgroep?", en "Breidt de aanpak van de organisatie zich uit tot alle levensdomeinen of is deze uitsluitend gericht op het middelengebruik?" zijn de kernvragen die aan bod komen in de tweede werkgroep. In de derde werkgroep buigen we ons over de vraag op welke manier zorg op maat geboden kan worden aan de druggebruikers afkomstig uit etnisch-culturele minderheidsgroepen en hoe praktische en culturele barrières hierbij overwonnen kunnen worden.

De inschrijving voor deze studiedag is gratis. Simultaanvertaling in Nederlands en Frans is voorzien. Het plenaire gedeelte vindt plaats in zaal Storck, van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, Ernest Blerotstraat 1, 1070 Brussel. De workshops vinden plaats in de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, Victor Hortaplein 40 bus 10, 1060 Brussel. Voor meer informatie kan u terecht bij Dhr. Karel Borrenbergen (karel.borrenbergen@health.fgov.be, tel. nr. 02 524 86 22).

PROGRAMMA

8u45 – 9u30 : **Onthaal**

9u30 – 9u50 : **Verwelkoming en inleiding** door Dhr. C. Decoster, directeur-generaal DG Organisatie van de gezondheidszorgvoorzieningen, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

9u50 – 10u50 : **Presentatie van de studie:** "Zorgtrajecten van druggebruikers uit etnisch-culturele minderheden" door Dr. Wouter Vanderplasschen (Vakgroep Orthopedagogiek, UGent) & Mevr. Ilona Stoffels (Instituut voor Sociaal Drugsonderzoek, UGent), en Dhr. Sébastien Alexandre (Centre d'Études Sociologiques, FUSL)

10u50 - 11u10 : **Pauze**

11u10 - 12u00 : **Presentatie van de thema's:** "De prevalentie van psychische klachten en kwaliteit van leven van allochtone Nederlanders" en "Transculturele geestelijke gezondheidszorg" door Dr. Murat Can (Kompas Zorg & Welzijn, Tilburg, Nederland)

12u00 – 13u00 : **Discussie**

Prof. Dr. Dirk Jacobs (Studiegroep over Etniciteit, Racisme, Migraties en Uitsluiting (GERME), ULB),
Dr. Murat Can (Kompas Zorg & Welzijn, Tilburg, Nederland),
Prof. Dr. Tom Decorte (Instituut voor Sociaal Drugsonderzoek, UGent),
Prof. Dr. Abraham Franssen (Centre d'Études Sociologiques, FUSL),
Prof. Dr. Eric Broeckaert (Vakgroep Orthopedagogiek, UGent)

Moderator: Mevr. Lieve Van Daele, programma administrateur Federaal Wetenschapsbeleid

13u00 – 14u00 : **Middagpauze**

14u00 – 16u00 : **Workshops**

Workshop 1 : " Zorg en ondersteuning voor mensen met een preciaire verblijfstatus"

Voorzitter: Prof. Dr. Abraham Franssen (Centre d'Études Sociologiques, FUSL).

Gastsprekers: Dr. Serge Zombeck, (Interstices CHU Saint-Pierre, Bruxelles), Dr. Marjolein Muys (Instituut voor Sociaal Drugsonderzoek, UGent) et Mevr. Halima Mimouni (Projet Lama, Centre pour toxicomanes, Brussel)

Rapporteur: Mevr. C. Theisen (Cel Drugs, FOD VVVL)

Workshop 2: “Integrale of categoriale benadering”

Voorzitter: Dhr. Kurt Doms (coördinator Cel Drugs, FOD VVVL)

Gast sprekers: Dhr. Ferdinand Haver (AGORA, Gent), Dhr. Julio Cardona (VZW Trampoline, Charleroi) en Dhr. Marcel Follon (CAD Limburg, Hasselt)

Rapporteur: Dhr. K. Borrenbergen (Cel Drugs, FOD VVVL)

Workshop 3 : “Zorgtrajecten op individueel niveau”

Voorzitter: Dr. Wouter Vanderplasschen (Vakgroep Orthopedagogiek, UGent)

Gast sprekers: Dhr. Arafat Bouachiba en Mevr. Liesbeth van Eeckhaut (VZW de Eenmaking, Gent), Dr. Ilse Derluyn (Vakgroep Orthopedagogiek, UGent) en Dhr. Driss Kaamouchi (Jellinek Preventie, Amsterdam)

Rapporteur: Mevr. K. Huard (Cel Drugs, FOD VVVL)

16u00 - 17u00 **Receptie**

.....
Inschrijvingen voor de studiedag en de workshops dienen te gebeuren bij Mevr. Claudine Darte (claudine.darte@health.fgov.be, fax: 02 524 86 20 of tel.:02 524 86 06).

Naam: ..... Voornaam: .....

Instelling:.....

Adres:.....
.....

Telefoon:.....

E-mail:.....

Wenst deel te nemen aan workshop nr. (Duid het juiste nummer aan)

Toegangsplan

De hoofdingang van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg bevindt zich in de Ernest Blerotstraat (verbindingsstraat tussen het Hortaplein en de Barastraat). Bezoekers moeten zich aanmelden aan het onthaal.

De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg bevindt zich vlakbij het Zuidstation en is dus makkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer. Het gebouw kan bereikt worden met de trein, metro, bus, tram of wagen.

Klik op het beeld om te vergroten

Met de trein:

Stap uit in het Zuidstation en neem de uitgang "Hortaplein". Het gebouw van de FOD is recht tegenover deze uitgang gelegen.

Met de metro:

Neem de metrolijn 2 (Simonis-Delacroix). Stap uit in het metrostation "Zuidstation" en volg de uitgang "Zuidertoren". Het gebouw van de FOD bevindt zich nabij deze uitgang. U kan ook het station doorkruisen en de uitgang "Hortaplein" nemen: het gebouw bevindt zich recht tegenover deze uitgang.

Met de bus:

De lijnen 27, 49, 50 en 78 van de STIB hebben een halte aan het Zuidstation. De lijnen HL, 116, 117, 118, 134, 136, 137 en 144 van De Lijn passeren ook aan het Zuidstation (Paul Henri Spaaklaan). De lijnen W, WI, 123 en 365a van de TEC hebben een halte op de Fonsnylaan.

Met de tram:

De tramlijnen 4, 23, 32, 55, 56, 81 en 82 hebben een halte in de overdekte straat voor trams en bussen langs het Zuidstation ofwel in het ondergronds metrostation. Neem de uitgang "Zuidertoren" of "Hortaplein" om de FOD te bereiken.

Met de wagen:

Volg de richting "Zuidstation" op de kleine ring. De FOD beschikt over gereserveerde parkeerplaatsen in de ondergrondse openbare parking Q-Park naast het gebouw. Volg de signalisatie "FOD Federale Overheidsdiensten" in de parking tot niveau -6. Aan de slagboom op niveau -4 moet u uw parkingticket gebruiken. Rij door tot -6 en parkeer uw wagen in een van de plaatsen voorbehouden voor WASO.

Opmerking: vergeet uw ticket niet mee te nemen en het te laten valideren aan het onthaal van de FOD voor uw vertrek. Daarmee kan u de slagboom op niveau -4 en aan de uitgang passeren.

Toegang voor personen met beperkte mobiliteit:

Het gebouw van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg is toegankelijk voor personen met een handicap. Personen die met wagen komen, kunnen de parking van het departement gebruiken. Deze is gelegen op het niveau -6 van de openbare parking Q-Park. Vanuit de parking kan de lift genomen worden naar het Hortaplein.

Rolstoelgebruikers kunnen vanaf het Hortaplein of de Barastraat de publieksingang bereiken via een verhoogde oprit. Het onthaalpersoneel zal de nodige voorzieningen treffen voor de eventuele begeleiding van personen met handicap.